

Hướng dẫn nuôi cá trắm đen thương phẩm trong ao

I. CHỌN AO NUÔI

Chúng ta có thể sử dụng ao có sẵn hoặc ao mới đào để nuôi Trắm đen. Diện tích và hình dạng ao tùy thuộc vào điều kiện của từng gia đình, có thể từ vài trăm m² đến vài mẫu, nhưng tốt nhất chọn ao hình chữ nhật, có diện tích từ 1000-3000m², độ sâu nước từ 2–2,5m. Những ao này sẽ thuận lợi cho chăm sóc và thu hoạch cá.

1. Vị trí ao nuôi

Ao gần nguồn nước sạch để thuận tiện cho việc cấp nước khi cần và gần hệ thống thoát để hạn chế chi phí khi thay nước và khi thu hoạch.

Ao ở nơi thoáng để ao có thể tiếp nhận được nhiều ánh sáng mặt trời giúp cho các sinh vật là thức ăn cho cá lúc nhỏ có thể phát triển tốt.

2. Bờ ao

Chắc chắn không dò di nước, không có hang hốc. Với ao mới đào tránh sạt lở bờ. Độ cao của bờ ao cần cao hơn mức nước cao tối đa 0,5-0,6m

Trên bờ không nên trồng các cây có tán che phủ lớn vì lá cây rụng xuống ao làm hỏng nước ao, gây thối đáy ao và tán cây che rợp mặt ao gây cản trở ánh sáng chiếu xuống ao làm giảm độ thoáng và hạn chế sự phát triển của thức ăn tự nhiên.

Trên bờ cần phát quang các bụi cây quanh ao để không còn chỗ ẩn nấp của địch hại.

3. Nước

Cá Trắm đen có nhu cầu về oxy cao hơn các loài cá khác. Nếu không đủ oxy cá chậm phát triển, dễ bị bệnh và chết.

Do vậy muốn đảm bảo oxy cho cá phải quản lý môi trường nước ao nuôi luôn sạch, bề mặt ao phải thoáng. Tốt nhất mỗi 500 m² ao nuôi nên bố trí một máy phun mưa để tăng sự khuếch tán của oxy từ không khí vào trong nước khi cần.

Mức nước trong ao luôn giữ khoảng 1,5-2m là tốt nhất.

Nước trong ao phải dễ dàng thay được khi cần thiết.

4. Đáy ao

Đáy bằng phẳng và dốc về một phía cống thoát để dễ tháo nước khi thay và rút nước khi thu hoạch cá. Độ dốc đáy ao từ 0,5-1o nghiêng về cống thoát.

Đáy ao phải được nạo vét bùn hàng năm không nên để bùn quá dày dễ bị thối, là nơi cư trú cho các sinh vật gây bệnh cá và sinh ra các khí độc như CH₄, NH₃, H₂S, ... Tránh bùn đen, bùn thối.

II. CHUẨN BỊ AO

Muốn có một vụ nuôi thành công thì chúng ta cần phải làm tốt công tác chuẩn bị ao.

Trước khi thả 7 – 10 ngày, ao phải được làm cạn nước, dọn sạch rong, cỏ, bụi cây quanh bờ. Nếu ao mới đào phải phải tạo lớp bùn đáy thích hợp (tốt nhất nên giữ lại lớp bùn bề mặt).

Nạo vét bùn đáy không nên để quá dày, tốt nhất độ dày bùn đáy ao từ 15-20cm.

Sửa dọn bờ ao cho chắc chắn, lấp các hang hốc quanh ao.

Bón vôi tẩy trùng ao 7-10 kg/100m² để diệt cá tạp và các vi khuẩn gây bệnh cho cá, cải tạo nền đáy ao.

Phơi đáy ao 3-4 ngày nhằm khử trùng đáy ao và thoát các khí độc ở đáy ao.

Bón phân gây màu nước ao nhằm cung cấp chất dinh dưỡng tạo nguồn thức ăn tự nhiên cho cá, giảm độ phèn, giúp cho pH trong ao ít biến động. Liều lượng dùng: phân chuồng 20-30kg/100m² (Đối với những ao có lớp mùn đáy tốt không nhất thiết cần bón phân)

Lấy nước vào ao: nước khi lấy vào ao phải được lọc qua lưới mắt nhỏ tránh cá tạp, cá dữ theo vào ao nuôi hại cá và cạnh tranh thức ăn. Đặc biệt các nguồn nước tự nhiên hiện nay thường có cá rô phi con đẻ ngoài tự nhiên dễ theo nước vào ao nếu chúng ta không dùng lưới lọc khi lấy nước, khi đó cá rô phi sẽ cạnh tranh thức ăn cao đậm, đắt tiền khi nuôi cá trắm đen.

III. CHUẨN BỊ CÁ GIỐNG, THẢ CÁ VÀ CHĂM SÓC CÁ SAU KHI THẢ

1. Chuẩn bị cá giống và mật độ thả

Chọn cá giống khoẻ mạnh không xây xát không dị dị hình, kích cỡ đồng đều.

Có thể thả giống bé cỡ 30-50g/con hoặc giống lớn cỡ 200 – 300g/con.

Mật độ thả: đối với giống cỡ 30-50g/con thả với mật độ 2con/m², với giống cỡ lớn 200-300g/con thả với mật độ 1con/m² (để tránh lãng phí diện tích nuôi). Khi cá lớn tùy thuộc vào điều kiện nguồn nước khả năng cạnh tranh có thể giảm bớt mật độ nuôi.

Đối với ao nuôi cá trắm đen thương phẩm có thể nuôi đơn hoặc nuôi ghép. Nếu nuôi ghép cần lưu ý đối tượng ghép để tránh cạnh tranh thức ăn với cá trắm đen, hoặc ghép những loài có giá trị cao hoặc những loài có khả năng làm sạch môi trường ao nuôi. Các đối tượng ghép hiện nay có thể thả cá chép, cá mè, cá rô đồng... Mặc dù ghép cá mè trắng trong ao nuôi không có sự cạnh tranh thức ăn và còn làm sạch nước ao nhưng loài này lại cạnh tranh ô xy trong ao nuôi với cá trắm đen rất nhiều, hơn nữa hiện nay giá cá mè trên thị trường rất rẻ nên các hộ nuôi cần lưu ý. Tỷ lệ ghép thường 80% cá trắm đen và 20% các đối tượng ghép

khác, riêng cá rô đồng nên nuôi ghép mật độ cao khi mới thả cá trắm đen giống và chỉ nên thả vào vụ Xuân-Hè.

Cá cần được tắm nước muối loãng nồng độ 2% (2 kg muối/100 lít nước) hoặc kháng sinh 30 ppm trong 10 phút trước khi thả cá.

Thả cá vào thời điểm mát trong ngày. Khi thả cá cần được cân bằng nhiệt giữa bao cá và môi trường nước ao nuôi.

2. Thức ăn và cách chăm sóc

Thức ăn sử dụng cho cá trắm đen là thức ăn viên nổi có kích cỡ viên 1-10mm tùy theo kích cỡ miệng cá, thức ăn có hàm lượng đạm cao 40% protein và 10% lipid đối với giai đoạn cá giống; hàm lượng đạm 35% protein và 7% lipid đối với nuôi thương phẩm.

Hàng ngày cá được cho ăn 2 lần với tỷ lệ cho ăn dựa tính theo % khối lượng cơ thể, có điều chỉnh theo thời tiết, tình trạng môi trường ao nuôi và tình trạng sức khỏe cá nuôi (lượng thức ăn giảm từ 7-5-3 % trọng lượng cơ thể/ngày). Khi cá lớn >500g/con có thể cho ăn thêm ốc vặn (lượng ốc tùy thuộc vào giá ốc ở địa phương để điều chỉnh lượng thức ăn viên nhằm giảm giá thành thức ăn).

Ao nuôi duy trì đảm bảo mức nước sâu 1,5-2,0m, khi cá lớn >2kg cần duy trì mức nước sâu >2m. Hàng tuần có bơm thêm nước mới để kích thích sinh trưởng và thay nước bẩn nếu thấy cần thiết.

Hàng ngày (hàng tuần) theo dõi, kiểm tra môi trường nước: Nhiệt độ, ôxy hoà tan trong nước, pH, sử dụng các bộ test phân tích đánh giá môi trường nuôi để kịp thời xử lý.

Khi có biểu hiện không tốt về môi trường sẽ có những giải pháp kịp thời như sử dụng vôi xử lý môi trường hoặc sử dụng các loại thuốc, hóa chất, chế phẩm sinh học được phép của Bộ NN & PTNT.

Định kỳ kiểm tra tốc độ sinh trưởng bằng cách kiểm tra ngẫu nhiên 30 con, tính khối lượng cá trung bình hàng tháng để điều chỉnh lượng thức ăn cho phù hợp (lưu ý khi đánh bắt kiểm tra cần làm nhanh, nhẹ nhàng tránh gây xây sát cá làm cá dễ nhiễm bệnh sau kiểm tra).

Vào thời điểm chuyển mùa cá Trắm đen hay bị bệnh ta nên cho ăn thêm thuốc phòng bệnh có thể sử dụng thuốc Tiên đặc với liều lượng 100g thuốc dùng cho 500 kg cá/ngày cho ăn liên tục trong 3 ngày. Khi thấy cá có dấu hiệu bị bệnh dùng liều gấp 5 lần liều cho ăn phòng và cho ăn liên tục trong 5-7 ngày. Đây là thuốc thảo mộc, có thành phần chính là bột tỏi và tá dược bám dính nên khi sử dụng không ảnh hưởng đến tồn dư kháng sinh trong sản phẩm và không ảnh hưởng đến tốc độ tăng trọng của cá nuôi.

3. Một số bệnh thường gặp và cách khắc phục khi nuôi cá Trắm đen thương phẩm

Khi nuôi cá Trắm đen thương phẩm công nghiệp cá thường bị mắc một số bệnh:

3.1 Viêm ruột xuất huyết do ăn phải thức ăn kém phẩm chất sau nhiễm khuẩn gây viêm và xuất huyết ruột. Để hạn chế thiệt hại dừng ngay thức ăn nghi, thường xuyên kiểm tra thức ăn, tránh cho ăn thừa thức ăn và tránh thức ăn nhiễm nấm mốc, thức ăn có chất lượng kém. Dùng kháng sinh Enrofloxacin trộn thức ăn cho cá ăn 5 ngày liên tục với liều 30-50mg/kg cá/ngày, hoặc dùng thuốc “Fish Health” trộn thức ăn cho cá ăn 5 ngày liên tục với liều 1g/kg ca/ngày, kết hợp bổ sung vitamin C với liều 1g/kg thức ăn cho cá ăn 5-7 ngày 1 đợt.

3.2 Bệnh đốm đỏ giống bệnh đốm đỏ trên cá Trắm cỏ. Cá bị bệnh giảm ăn, dừng ăn, trên thân có biểu hiện tuột vảy, xuất huyết gốc vảy, xuất huyết lỗ hậu môn, cơ thể cá chuyển màu tối, cá bơi lờ đờ quanh bờ. Nguyên nhân do đánh bắt, vận chuyển để cá bị xây sát trong môi trường nước bẩn khi đó vi khuẩn gây bệnh xâm nhập và sinh bệnh. Xử lý bệnh như bệnh Viêm ruột xuất huyết.

3.3 Bệnh ngạt do thiếu khí

Cá Trắm đen khi nuôi thương phẩm rất nhạy cảm với thay đổi thời tiết, mỗi khi thay đổi thời tiết cá thường giảm ăn sau bỏ ăn, thiếu khí và khí độc nhiều gây chết ngạt cho cá nuôi. Khi nuôi cần xử lý môi trường ao nuôi bằng các chế phẩm sinh học thường xuyên và kịp thời cung cấp ô xy và nước sạch khi cần thiết.

IV. THU HOẠCH

Sau khi nuôi 8 tháng đến 1 năm cá đạt kích cỡ từ 2,5-3,5kg/con (có con vượt cỡ đạt 5-6kg) tiến hành thu tỉa để giảm mật độ. Năng suất ước đạt khoảng > 10 tấn/ha/vụ.

Đối với thu hoạch cá trắm đen nên thu hoạch vào các thời điểm: ngày nghỉ (30/4-1/5; 2/9), ngày lễ hội, tết cổ truyền. Các thời điểm này lượng khách tiêu thụ cá trắm đen tăng đột biến nên bán cá thương phẩm sẽ được giá hơn. Trước khi thu hoạch 2-3 ngày cho cá giảm ăn rồi dừng ăn để tránh gây shock cho cá trong khi thu hoạch, vận chuyển và lưu giữ cá. Cá thu hoạch cần đánh bắt nhẹ nhàng, nhanh tránh gây xây sát sẽ giảm giá trị và đặc biệt lưu ý số cá chưa đạt kích cỡ còn lại trong ao nuôi tiếp. Cá thương phẩm cần được vận chuyển bằng nước sạch, mát và cung cấp đủ lượng ô xy hòa tan.

Nguồn: <https://sotaynongnghiep.com/huong-dan-nuoi-ca-tram-den-thuong-pham-trong-ao#ixzz6U2xe6dGx>